

Subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023

Geldend van 03-12-2024 t/m heden

Intitulé

Subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,

Gelet op artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013;

Overwegende dat:

- energie-initiatieven van belang zijn voor de energietransitie, omdat deze lokaal geworteld zijn en bewoners kunnen meebeslissen over en meeprofiteren van hun energieprojecten, zodat deze initiatieven zorgen voor meer draagvlak voor en democratisering van de energietransitie;
- veel kracht en energie op lokaal niveau bestaat die kan bijdragen aan klimaatdoelstellingen op nationaal, provinciaal en lokaal niveau;
- de provincie Zuid-Holland eerder een vergelijkbare succesvolle subsidieregeling heeft gehad in de periode 2017-2021;
- het niet vanzelfsprekend is dat kosten en baten van de energietransitie evenwichtig verdeeld worden en het daarom ook van belang is om de inclusiviteit van de energietransitie te bevorderen

Besluiten vast te stellen de volgende regeling:

Subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *Asv* : Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013;
- *Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV)*: Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PBEU, L 187);
- *biomassa*: biologisch afbreekbare gedeelte van producten, afvalstoffen en plantaardige en dierlijk (rest)-materiaal van de land- en bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, en biogas en de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval;
- *buurtenergieplan*: projectplan voor een duurzame warmtevoorziening voor de wijk;
- *buurtorganisatie*: rechtspersoon waarvan de organisatie bestaat uit personen die vanuit verschillende rollen elkaar aanvullen wat betreft kwaliteiten en capaciteiten en waarin ook de bewoners uit de buurt zijn vertegenwoordigd;
- *collectief zon-op-het-dak project*: een project waarbij een zonnedak wordt gerealiseerd waaraan mensen deel kunnen nemen die geen zonnepanelen op hun eigen dak kunnen of willen leggen, waaronder tevens begrepen, solar carports en zon-op-waterbassin-projecten;

- *communicatieplan*: plan waarin omschreven wordt hoe, met welke materialen en middelen, waarom en met welk doel het project in de aanvraag wordt uitgevoerd en wanneer en met welke frequentie contact wordt gezocht met bewoners en organisaties die van belang zijn voor het project;
- *De-minimisverordening*: Verordening (EU) 2023/2831 van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PbEU 2023, 2831);
- *duurzame energie*: energie afkomstig van hernieuwbare natuurlijk bronnen, niet zijnde biomassa, die constant worden aangevuld;
- *duurzame warmte*: warmte afkomstig van hernieuwbare natuurlijk bronnen, niet zijnde biomassa, die constant worden aangevuld of gewonnen door het gebruik van restwarmte;
- *Energie Samen Zuid-Holland*: projectbureau voor energiecoöperaties en lokale energie-initiatieven in Zuid-Holland, die ondersteuning, kennisdeling en belangenbehartiging biedt;
- *energieaudit*: een systematische procedure met als doel toereikende informatie te verzamelen over het huidige energieverbruiksprofiel van een gebouw of groep gebouwen, van een industriële of commerciële activiteit of installatie of van private of publieke diensten, mogelijkheden voor kosteneffectieve energiebesparing te signaleren en kwantificeren en verslag uit te brengen van de resultaten;
- *energiebesparing*: gebouwgebonden maatregelen of gedragsmaatregelen die leiden tot verminderd verbruik van energie;
- *energiecoöperatie*: een coöperatie die zich richt op het bevorderen van een duurzame energievoorziening met minstens 10 leden, een open lidmaatschap en democratische besluitvorming;
- *kwartiermaken*: onderzoek of verkenning naar de behoefte aan samenwerking tussen verschillende organisaties door belangen, behoeftes, ambities en doelstellingen op te halen, tegen elkaar af te wegen en te verbinden;
- *lokaal energie-initiatief (LEI)*: energiecoöperatie of een gezamenlijk initiatief van bewoners, ondernemers of organisaties uit eenzelfde lokale omgeving, gericht op het opwekken, gebruik, opslaan, delen of besparen van duurzame energie waaronder begrepen een lokaal energiesysteem en waar iedereen uit die lokale omgeving zo gewenst aan kan deelnemen, mee profiteren en meebeslissen;
- *lokaal energiesysteem*: geheel systeem voor een goede afstemming van vraag en aanbod van energie door het opwekken, gebruik, opslaan, delen, besparen en transporteren van energie ter uitvoering van een LEI dat ten goede komt aan de doelgroep opgenomen in het betreffende LEI;
- *lokale onderneming*: kleine of middelgrote onderneming als bedoeld in artikel 2 onder 2 van de AGVV (kmo) die haar respectievelijke hoofdactiviteiten voornamelijk uitoefent in de directe omgeving van het te subsidiëren project;
- *lokale privaatrechtelijke rechtspersoon*: privaatrechtelijke rechtspersoon die haar hoofdactiviteiten voornamelijk uitoefent in de directe omgeving van het te subsidiëren project;
- *lokale rechtspersoon*: privaatrechtelijke onderneming die haar activiteiten hoofdzakelijk in de lokale omgeving verricht;
- *milieubescherming*: elke maatregel of activiteit die is gericht op beperking of preventie van verontreiniging, negatieve milieueffecten of andere aantastingen van de natuurlijke omgeving, met inbegrip van lucht, water en bodem, ecosystemen of natuurlijke hulpbronnen door menselijk toedoen, onder meer met het oog op klimaatmitigatie, op beperking van het risico op dergelijke aantastingen, op bescherming en herstel van de biodiversiteit dan wel op aanmoediging van een rationeler gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van energiebesparende maatregelen en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en andere technieken om broeikasgasemissies en andere verontreinigende stoffen te reduceren, alsmede om over te stappen naar circulaire economische modellen om het gebruik van grondstoffen te reduceren en efficiëntiewinsten te verhogen. Dit begrip omvat ook maatregelen om het adaptieve vermogen te versterken en de kwetsbaarheid voor klimaat effecten zoveel mogelijk te beperken;
- *SCE-regeling*: Subsidierегeling coöperatieve energieopwekking;
- *startdocument*: beschrijving van het doel dat met het lokaal energie-initiatief gericht op een warmte-of besparingsinitiatief wordt bereikt en welke acties worden ondernomen in de initiatiefase daarvan;

- *TRL-niveau 9*: innovatie is technisch en commercieel gereed, productierijp en klaar voor lancering waarbij het totale ontwikkelingsproces is afgerond.

Artikel 1.2 Doelgroep

Subsidie op grond van deze regeling wordt uitsluitend verstrekt aan een lokale onderneming ter uitvoering van een lokaal energie-initiatief waarvoor voldoende draagvlak bestaat bij bewoners en organisaties die van belang zijn voor het project.

Artikel 1.3 Aanvraagvereisten

Naast de gegevens die ingevolge het aanvraagformulier, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Asv, worden verstrekt, bevat de aanvraag in elk geval:

- het projectplan van het LEI op basis waarvan de subsidie wordt aangevraagd;
- onderbouwing dat aanvrager haar activiteiten hoofdzakelijk in de lokale omgeving, bedoeld in het LEI, verricht.

Artikel 1.4 Weigeringsgronden

In aanvulling op de artikelen 11 en 12 van de Asv wordt subsidie als bedoeld in artikel 2 geweigerd indien:

- het draagvlak, bedoeld in artikel 1.2, onvoldoende is gewaarborgd;
- voor het project onder dezelfde paragraaf subsidie is verleend;
- voor de activiteit reeds subsidie is verstrekt op grond van deze of een andere provinciale subsidieregeling;
- de activiteit niet uitvoerbaar is wegens strijd met bestaande wet- en regelgeving.

Artikel 1.5 Niet-subsidiabele kosten

In afwijking van artikel 1.5 komen de volgende kosten in ieder geval niet voor subsidie in aanmerking:

- leges;
- investeringen in fysieke producten.

Artikel 1.6 Rangschikking

- Subsidie wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de subsidieaanvragen.
- Indien een subsidieaanvraag nog niet volledig is, geldt als datum van binnenkomst de dag waarop de subsidieaanvraag aangevuld en gecompleteerd is als bedoeld in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht.
- Wordt het subsidieplafond op enige dag overschreden, dan wordt de volgorde van binnenkomst van de op die dag binnengekomen volledige subsidieaanvragen bepaald door middel van loting, waarbij:
  - de eerst getrokken aanvraag als hoogste wordt gerangschikt;
  - de hoogst gerangschikte aanvraag het eerst in aanmerking komt voor subsidie.
  - subsidie wordt verdeeld over opeenvolgende aanvragen die volledig gehonoreerd kunnen worden.

Artikel 1.7 Verplichtingen van de subsidieontvanger

In aanvulling op het bepaalde in de artikelen 18 en 19 van de Asv heeft de subsidieontvanger in ieder geval de volgende verplichtingen:

- a. de activiteit start binnen twee maanden na dagtekening van de subsidieverleningsbeschikking;
- b. de activiteit wordt binnen drie jaar na dagtekening van de subsidieverleningsbeschikking afgerond;
- c. de opgedane kennis en resultaten worden actief gedeeld met de provincie Zuid-Holland, Energie Samen Zuid-Holland en de betreffende gemeente.

Artikel 1.8 Prestatieverantwoording

1. Bij een subsidie van minder dan € 25.000,00 toont de subsidieontvanger desgevraagd aan dat de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan door middel van een activiteitenverslag.
2. Bij een subsidie vanaf € 25.000,00 toont de subsidieontvanger aan dat de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan door middel van een activiteitenverslag.

Artikel 1.9 Prestatieverantwoording en de AGVV

Indien en voorzover de Algemene groepsvrijstellingsverordening van toepassing is, toont de subsidieontvanger, in afwijking van artikel 23, derde en vierde lid van de Asv en artikel 1.8 van deze regeling, door duidelijk, specifiek, en actueel bewijsmateriaal aan dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend zijn verricht en dat aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan.

Artikel 1.10 Bevoorschotting en betaling

1. Het voorschot voor subsidies van € 25.000,00 en hoger bedraagt maximaal 80% van het verleende subsidiebedrag.
2. Het voorschot wordt op basis van prestaties, besteding en liquiditeitsbehoefte in termijnen uitgekeerd waarvan de hoogte en de tijdstippen in de beschikking tot subsidieverlening worden bepaald.

Paragraaf 2 LEI gericht op collectieve zon-op-dakprojecten

Artikel 2.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

1. Subsidie kan worden verstrekt voor de uitvoering van een LEI dat gericht is op:
  - a. voorbereidingsfase voor collectieve zon-op-dak projecten;
  - b. projectbegeleiding tijdens de realisatiefase van collectieve zon op dak projecten.
2. Subsidie als bedoeld in het eerste lid, wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.
3. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, draagt bij aan het opwekken, gebruik of besparen van duurzame elektriciteit die rechtstreeks verband houden met studies of adviesdiensten, met inbegrip van energieaudits.

Artikel 2.2 Aanvraagvereisten

Naast de gegevens die ingevolge het aanvraagformulier, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Asv, worden verstrekt, bevat de aanvraag in elk geval:

- a. de intentieverklaring of recht van opstal van de eigenaar van het dak waarop het collectieve zon op dak project gerealiseerd gaat worden;

- b. de beschikking tot verlening van subsidie of de voorlopige bevestiging hiertoe op grond van de SCE-regeling of een toets dat de haalbaarheid, waaronder de financiële haalbaarheid, van het project aantoot.

Artikel 2.3 Subsidievereisten

Om voor subsidie als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, in aanmerking te komen wordt voldaan aan de volgende vereisten:

- a. het project is gericht op de realisatie van één enkel zonnedak van ten minste 15 kWp;
- b. een schriftelijk intentieverklaring van de eigenaar van het dak om het desbetreffende dak beschikbaar te stellen voor een collectieve zon op dak project;
- c. er is aandacht voor inclusiviteit in het project;
- d. in de begroting worden de activiteiten, bedoeld in respectievelijk de onderdelen a en b van het eerste lid van artikel 2.1 onderscheiden.

Artikel 2.4 Subsidiabele kosten

- 1. Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komen de volgende kosten voor subsidie in aanmerking voor de voorbereidingsfase, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, komen de volgende kosten in aanmerking:
  - a. kosten voor het ontwikkelen van een projectplan tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
  - b. kosten voor projectbegeleiding;
  - c. kosten voor het maken van een communicatieplan en het inzetten van communicatiemiddelen tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
  - d. kosten voor het organiseren van bewonersbijeenkomsten;
  - e. kosten voor het bijhouden van de administratie voor leden en projectactiviteiten;
  - f. kosten voor het inhuren van bestuurlijke of juridische expertise;
  - g. kosten voor het inhuren van technische en financiële expertise;
  - h. inzet van eigen uren tot maximaal € 60,-- per uur, met uitzondering van bestuurlijke uren;
- 2. Voor de projectbegeleidingskosten, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel b, komen de kosten voor projectbegeleiding in aanmerking.

Artikel 2.5 Weigeringsgronden

In aanvulling op artikel 1.4 wordt subsidie geweigerd indien de aanvrager op grond van deze paragraaf voor het onderhavige kalenderjaar meer dan € 40.000,-- heeft aangevraagd.

Artikel 2.6 Subsidiehoogte

- 1. De hoogte van de subsidie voor de activiteit genoemd in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a en b bedraagt gezamenlijk ten hoogste 50% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 10.000,--.
- 2. Indien toepassing van het eerste lid ertoe leidt dat de subsidie minder bedraagt dan € 2.500,00 wordt de subsidie niet verstrekt.
- 3. Voor energieaudits die worden uitgevoerd om aan Richtlijn 2012/27/EU te voldoen, wordt alleen steun toegekend indien de energieaudit wordt uitgevoerd naast de op grond van die richtlijn verplichte energieaudit.

Artikel 2.7 Algemene groepsvrijstellingsverordening

1. Subsidie verstrekt op grond van artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a, voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in Hoofdstuk I en artikel 49 van de Algemene groepsvrijstelling verordening.
2. Subsidie verstrekt op grond van artikel 2.1, eerste lid, onderdeel b, voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in Hoofdstuk I en artikel 41 van de Algemene groepsvrijstelling verordening.

Paragraaf 3 De start van een LEI voor een warmte- of energiebesparingsinitiatief

Artikel 3.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

1. Subsidie kan worden verstrekt voor het opstellen van een startdocument voor een LEI die gericht is op energiebesparing of het opzetten van een warmte initiatief.
2. Subsidie als bedoeld in het eerste lid, wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.
3. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, draagt bij aan het besparen van energie of het opzetten van een warmte initiatief door het opstellen van een startdocument.

Artikel 3.2 Doelgroep

In aanvulling op artikel 1.2 wordt subsidie op grond van deze paragraaf verstrekt aan een lokale privaatrechtelijke rechtspersoon ter uitvoering van een lokaal energie-initiatief waarvoor voldoende draagvlak bestaat bij bewoners en organisaties die van belang zijn voor het project.

Artikel 3.3 Aanvraagvereisten

In aanvulling op artikel 1.3 bevat de aanvraag in elk geval:

- a. een beschrijving van de wijze waarop de gemeentelijke en regionale warmte- of energiebesparingsontwikkelingen worden meegenomen in het projectplan;
- b. een document waaruit blijkt dat de betreffende gemeente is ingelicht over het warmte initiatief of besparingsinitiatief.

Artikel 3.4 Subsidievereisten

Om voor subsidie als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, in aanmerking te komen wordt voldaan aan de volgende vereisten:

- a. er is aandacht voor inclusiviteit in het project;
- b. er is draagvlak in de buurt voor het initiatief;

Artikel 3.5 Subsidiabele kosten

Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komen de volgende kosten voor subsidie in aanmerking:

- a. kosten voor het ontwikkelen van een projectplan tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
- b. kosten voor projectbegeleiding tijdens het opstellen van het startdocument;
- c. kosten voor het ontwikkelen van een communicatieplan en het inzetten van communicatiemiddelen tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
- d. kosten voor het organiseren van bewonersbijeenkomsten;

- e. kosten voor het inhuren van bestuurlijke of juridische expertise om te komen tot het startdocument;
- f. kosten voor het inhuren van technische en financiële expertise om te komen tot het startdocument;
- g. inzet eigen uren tot maximaal € 60,-- per uur, met uitzondering van bestuurlijke uren, voor het opstellen van het startdocument.

Artikel 3.6 Subsidiehoogte

- 1. De hoogte van de subsidie bedraagt 100% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 5.000,--.
- 2. Indien toepassing van het eerste lid ertoe leidt dat de subsidie minder bedraagt dan € 2.500,-- wordt de subsidie niet verstrekt.

Artikel 3.7 Prestatieverantwoording

In afwijking van artikel 1.8, eerste lid, toont de subsidieontvanger desgevraagd aan dat de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan door middel van een startdocument.

Paragraaf 4 Initiatiefase van een LEI voor het opzetten van een lokaal warmte initiatief

Artikel 4.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

- 1. Subsidie kan worden verstrekt voor de initiatiefase voor een LEI ten behoeve van duurzame warmte en draagt bij aan de voorbereiding, samenwerking, visievorming tot en met planvorming.
- 2. Subsidie als bedoeld in het eerste lid, wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.
- 3. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, draagt bij het opwekken, gebruik of besparen van duurzame warmte die rechtstreeks verband houden met studies of consultancy diensten, met inbegrip van energieaudits, ten behoeve van milieubescherming.

Artikel 4.2 Aanvraagvereisten

In aanvulling op artikel 1.3 bevat de aanvraag in elk geval:

- a. een beschrijving van hoe de gemeentelijke en regionale warmte- of besparingsontwikkelingen worden meegenomen in het project;
- b. een document waaruit blijkt dat de betreffende gemeente is ingelicht over het warmte initiatief;
- c. de verdeling van de inzet van eigen tijd en middelen in het project van de aanvrager, de gemeente en de andere partner of partners;
- d. het startdocument.

Artikel 4.3 Subsidievereisten

Om voor subsidie als bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, in aanmerking te komen wordt voldaan aan de volgende vereisten:

- a. er is draagvlak in de buurt, wijk of gemeente voor het warmte initiatief.
- b. naast de aanvrager participeren ten minste de betreffende gemeente en een andere privaatrechtelijke partij met inzet van eigen tijd of middelen in het project;
- c. er is aandacht voor inclusiviteit in het project.

Artikel 4.4 Subsidiabele kosten

Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komen de volgende kosten voor subsidie in aanmerking voor de initiatiefase als bedoeld in artikel 4.1 eerste lid:

- a. kosten voor het ontwikkelen van een projectplan tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
- b. kosten voor projectbegeleiding;
- c. kosten voor het maken van een communicatieplan en het inzetten van communicatiemiddelen tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
- d. kosten voor het organiseren van bewonersbijeenkomsten;
- e. kosten voor het bijhouden van de administratie voor leden en projectactiviteiten;
- f. kosten voor het inhuren van bestuurlijke of juridische expertise;
- g. kosten voor het inhuren van technische en financiële expertise;
- h. inzet van eigen uren tot maximaal € 60,-- per uur, met uitzondering van bestuurlijke uren;
- i. kosten voor het vormen van een visie op de lokale warmtetransitie;
- j. kosten voor het opstellen van een buurtenergieplan.

Artikel 4.5 Subsidiehoogte

1. De hoogte van de subsidie voor de activiteit genoemd in artikel 4.1, eerste lid, bedraagt 50% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 35.000,00.
2. Indien toepassing van het eerste lid ertoe leidt dat de subsidie minder bedraagt dan € 2.500,00 wordt de subsidie niet verstrekt.
3. Voor energieaudits die worden uitgevoerd om aan Richtlijn 2012/27/EU te voldoen, wordt alleen steun toegekend indien de energieaudit wordt uitgevoerd naast de op grond van die richtlijn verplichte energieaudit.

Artikel 4.6 Algemene groepsvrijstellingsverordening

Subsidie verstrekt op grond van artikel 4.1, eerste lid, voldoet aan de voorwaarden zoals genoemd in Hoofdstuk I en artikel 49 van de Algemene groepsvrijstelling verordening.

Paragraaf 5 Initiatiefase- en realisatiefase van een LEI voor energiebesparing

Artikel 5.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

1. Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die gericht zijn op hulp aan bewoners door het lokale energie-initiatief ten behoeve van het besparen van energie via:
  - a. gebouw gebonden maatregelen, of
  - b. gedragsmaatregelen.
2. Subsidie als bedoeld in het eerste lid, wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.
3. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, draagt bij aan het besparen van energie.

Artikel 5.2 Aanvraagvereisten

In aanvulling op artikel 1.3 bevat de aanvraag in elk geval:

- a. een document waaruit blijkt dat de betreffende gemeente is ingelicht over het besparingsinitiatief;
- b. een beschrijving in het projectplan hoe de lange termijn van het lokale initiatief eruitziet en hoe de betrokkenen hierin worden meegenomen;
- c. een ondertekende de-minimis verklaring indien het een activiteit als bedoeld in artikel 5.1 eerste lid onderdeel a betreft.

Artikel 5.3 Subsidievereisten

Om voor subsidie als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, in aanmerking te komen wordt voldaan aan de volgende vereisten:

- a. er is draagvlak in de buurt voor het initiatief;
- b. er is contact gezocht met een lokaal bewonersinitiatief om samenwerkingsmogelijkheden te verkennen;
- c. er wordt gewerkt met lokale bewoners en structuren;
- d. er is aandacht voor inclusiviteit in het project.

Artikel 5.4 Subsidiabele kosten

1. Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komen de volgende kosten voor subsidie in aanmerking:
  - a. kosten voor het ontwikkelen van een projectplan tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
  - b. kosten voor projectbegeleiding;
  - c. kosten voor het maken van een communicatieplan en het inzetten van communicatiemiddelen tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
  - d. kosten voor het organiseren van bewonersbijeenkomsten;
  - e. kosten voor het bijhouden van de administratie voor leden en projectactiviteiten;
  - f. kosten voor het inhuren van bestuurlijke of juridische expertise;
  - g. kosten voor het inhuren van technische en financiële expertise;
  - h. Inzet eigen uren tot maximaal € 60,-- per uur, met uitzondering van bestuurlijke uren.
  - i. kosten voor coördinatie en begeleiding van energiecoaches of energiekussers;
  - j. kosten voor gemeenschapsvorming;
2. In aanvulling op het eerste lid en in afwijking van artikel 1.5 onderdeel b, komen de kosten voor energiebesparende maatregelen tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten voor subsidie in aanmerking.

Artikel 5.5 Subsidiehoogte

1. De hoogte van de subsidie bedraagt 50% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 15.000,--.
2. In afwijking van het eerste lid bedraagt het maximum € 35.000,-- indien de wijk of buurt waar het initiatief zich op richt een score heeft van minimaal 8% op de indicator 'lage inkomens en een woning met een lage energetische kwaliteit', zoals opgenomen op de kaart in de bijlage bij deze regeling.
3. Indien toepassing van het eerste of tweede lid ertoe leidt dat de subsidie minder bedraagt dan € 2.500,-- wordt de subsidie niet verstrekt.

Artikel 5.6 De-minimis

Subsidie verstrekt op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder a wordt verleend onder de De-minimisverordening.

Paragraaf 6 LEI gericht op het tot stand brengen van een lokaal energiesysteem

Artikel 6.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

1. Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die gericht zijn op:
  - a. het voorbereiden van het opzetten van een lokaal energie systeem, waaronder het opzetten van samenwerking tussen meerdere lokale bewonersinitiatieven of energiecoöperaties of andere lokale organisaties die leiden tot een lokaal energiesysteem;
  - b. het voorbereiden van het opzetten van een lokaal energie systeem waaronder studies of consultancydiensten, met inbegrip van energieaudits, die rechtsreeks verband houden met de voorbereidingsfase met betrekking projecten tot een lokaal energiesysteem;
  - c. de projectbegeleiding tijdens de realisatiefase van een lokaal energiesysteem.
2. Subsidie als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.
3. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, draagt bij aan de realisatie van een lokaal energiesysteem.

Artikel 6.2 Aanvraagvereisten

In aanvulling op artikel 1.3 bevat de aanvraag in elk geval:

- a. de verdeling van de inzet van eigen tijd en middelen in het project van de aanvrager en de andere privaatrechtelijke partners;
- b. een document waaruit blijkt dat de betreffende gemeente is ingelicht over het project.

Artikel 6.3 Subsidievereisten

Om voor subsidie als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, in aanmerking te komen wordt voldaan aan de volgende vereisten:

- a. het project is er tevens op gericht om bewoners te betrekken;
- b. er is draagvlak om samen te werken onder de betrokken initiatieven en energiecoöperaties;
- c. naast de aanvrager participeren ten minste twee andere privaatrechtelijke partijen met inzet van eigen tijd of middelen in het project;
- d. als er sprake is van opslag- of flexibiliteitsoplossingen, is er sprake van TRL-niveau 9;
- e. er is aandacht voor inclusiviteit in het project.
- f. in de begroting worden de activiteiten, bedoeld in respectievelijk de onderdelen a, b en c van het eerste lid van artikel 6.1 onderscheiden.

Artikel 6.4 Subsidiabele kosten

1. Voor zover noodzakelijk en adequaat in relatie tot het doel van de subsidie komen in de voorbereidingsfase als bedoeld in artikel 6.1 eerste lid, onderdeel a en b de volgende kosten voor subsidie in aanmerking:
  - a. kosten voor het ontwikkelen van een projectplan tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;

- b. kosten voor projectbegeleiding;
  - c. kosten voor het maken van een communicatieplan en het inzetten van communicatiemiddelen tot een maximum van 20% van de subsidiabele kosten;
  - d. kosten voor het organiseren van bewonersbijeenkomsten;
  - e. kosten voor het bijhouden van de administratie voor leden en projectactiviteiten;
  - f. kosten voor het inhuren van bestuurlijke of juridische expertise;
  - g. kosten voor het inhuren van technische en financiële expertise;
  - h. inzet van eigen uren tot maximaal € 60,-- per uur, met uitzondering van bestuurlijke uren.
  - i. kosten voor het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst;
  - j. kosten voor het inrichten van een digitale structuur voor het lokale energiesysteem;
  - k. kosten voor evaluatie, meten en monitoren van het lokale energiesysteem.
2. In afwijking van het eerste lid komen in de realisatiefase als bedoeld in artikel 6.1 eerste lid onderdeel c alleen de kosten voor projectbegeleiding voor subsidie in aanmerking;

Artikel 6.5 Subsidiehoogte

1. De hoogte van de subsidie voor de activiteit genoemd in artikel 6.1, eerste lid, bedraagt 50% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 40.000,00.
2. Indien toepassing van het eerste lid ertoe leidt dat de subsidie minder bedraagt dan € 2.500,00 wordt de subsidie niet verstrekt.
3. Voor energieaudits die worden uitgevoerd om aan Richtlijn 2012/27/EU te voldoen, wordt alleen steun toegekend indien de energieaudit wordt uitgevoerd naast de op grond van die richtlijn verplichte energieaudit.

Artikel 6.6 Algemene groepsvrijstellingsverordening

1. Subsidie verstrekt op grond van artikel 6.1, eerste lid, onder a of b voldoet aan de voorwaarden zoals genoemd in Hoofdstuk I en artikel 49 van de Algemene groepsvrijstelling verordening.
2. Subsidie verstrekt op grond van artikel 6.1, eerste lid, onder c voldoet aan de voorwaarden zoals genoemd in Hoofdstuk I en artikel 41 van de Algemene groepsvrijstelling verordening.

Paragraaf 7 Slotbepalingen

Artikel 7.2 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2023.

Artikel 7.3 Werkingsduur en overgangsrecht

Deze regeling vervalt op 31 december 2027, met dien verstande dat deze regeling van toepassing blijft op subsidies die voor die datum zijn aangevraagd.

Artikel 7.4 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023.

Ondertekening

Den Haag, 27 juni 2023

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland

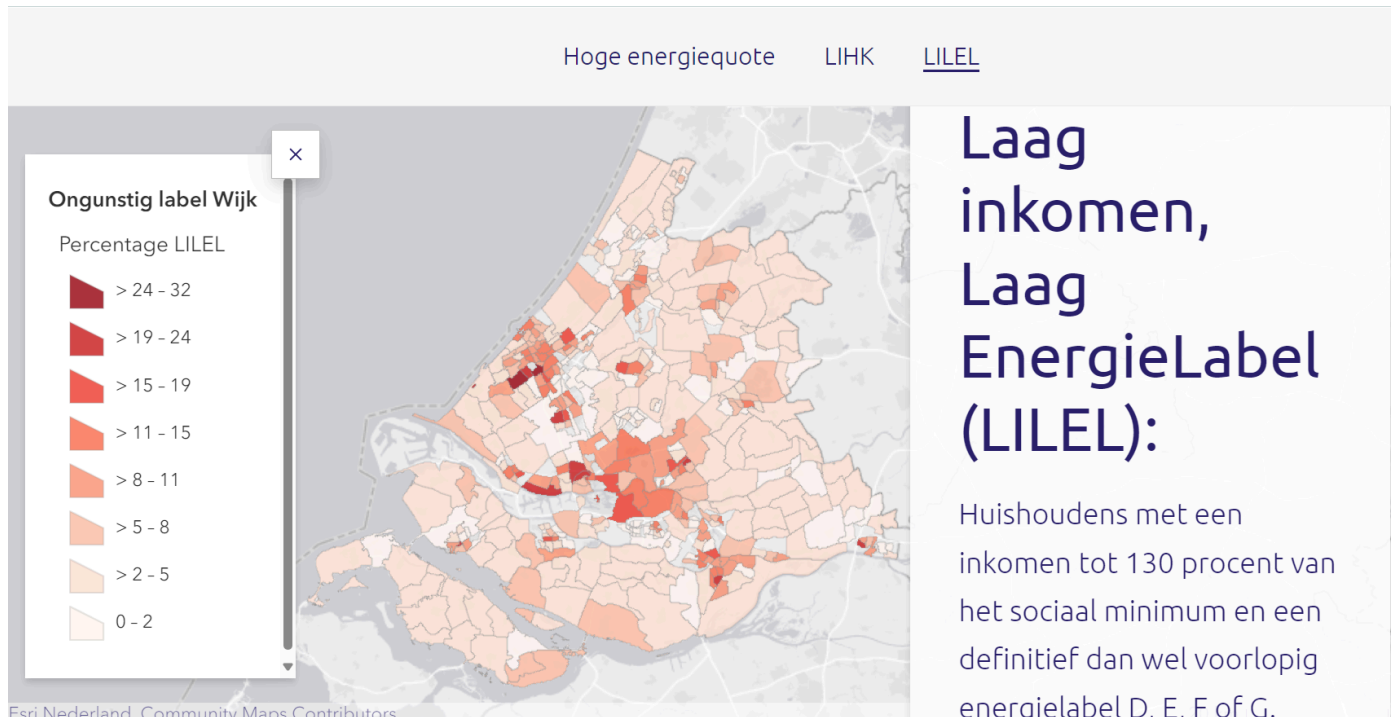
drs. M.J.A. van Bijnen MBA, secretaris

drs. J. SMIT, voorzitter

Bijlage behorende bij artikel 5.2 van de Subsidiereregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023

Energiearmoede in Zuid-Holland

[Vanwege de leesbaarheid van de kaart, is deze kaart tevens zichtbaar via de volgende link: [Energiearmoede in Zuid-Holland \(arcgis.com\)](#).]

Toelichting behorende bij de Subsidiereregeling Lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2023

I. Algemeen

1.1 Maatschappelijke opgave

De opgave voor het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen zoals afgesproken in Parijs is voor Zuid-Holland dusdanig groot dat er ingrijpende veranderingen nodig zijn. De omslag van een fossiele economie naar een circulaire economie is van grote betekenis voor Zuid-Holland. Daarom heeft de provincie het programma 'Schone energie voor iedereen' en de module energietransitie in het omgevingsbeleid opgesteld. Zuid-Holland stimuleert energiebesparing en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

Deze grootschalige transitie heeft gevolgen voor alle inwoners van de provincie Zuid-Holland. De gemeenten beginnen met het loskoppelen van wijken van het aardgas. Daarnaast worden in de hele provincie de kansen op aardwarmte onderzocht. Ook worden op diverse plekken windturbines gebouwd en zonnepanelen geplaatst.

Als provincie streven we naar een percentage van minimaal 50% lokaal eigendom per project van (grootschalige, vanaf 15 kWp) zon- en windprojecten. Zoals gemotiveerd in de module Energietransitie uit het omgevingsbeleid wordt hiermee lokaal zeggenschap over energieprojecten gestimuleerd en wordt gegarandeerd dat de omgeving voordelen ervaart van de opbrengst van een energieproject. Het is de bedoeling dat hiermee uiteindelijk ook de acceptatie van energieprojecten wordt vergroot.

Steeds meer burgers werken samen om energie op te wekken, te besparen of in te kopen. Deze initiatieven bestaan voor een groot deel uit vrijwilligers. Om hen te ondersteunen en daarmee te helpen aan een gelijk spelveld met de overheid en grote projectontwikkelaars, is deze subsidieregeling opgesteld.

Inclusiviteit

Het programma 'Schone energie voor iedereen' laat zien dat de Provincie het belangrijk vindt dat iedereen mee kan doen met de energietransitie en dat schone energie voor iedereen bereikbaar is. Daarom is in 2020 het programma inclusieve energietransitie gestart (zie <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/energie/warmtetransitie/gebouwde-omgeving/inclusieve-energietransitie/>). In deze context wordt met inclusiviteit bedoeld dat alle individuen, ongeacht persoonlijke kenmerken, mee kunnen doen, praten, profiteren en beslissen over het energiesysteem waar zij onderdeel van zijn. Er is waardering voor de perspectieven van iedereen en democratische ruimte om dit in te brengen. Het doel van inclusiviteit is om effectief samen te werken en elkaar te versterken. De aanvrager is verplicht aandacht te geven aan inclusiviteit in het project en via het projectplan geeft de aanvrager aan hoe hieraan invulling wordt gegeven. Er is zodoende een inspanningsverplichting die van tevoren beoordeeld wordt. Er zijn geen eisen gesteld aan op welke manier de aanvrager inclusiviteit aandacht geeft. Op de landingspagina van de subsidieregeling is meer informatie en zijn voorbeelden te vinden hoe een aanvrager invulling kan geven aan inclusiviteit in een project.

1.2 Doelgroep: lokale energie-initiatieven

Een lokaal energie-initiatief is een groep lokale bewoners, lokale ondernemers of lokale organisaties die samen duurzame energie willen opwekken, besparen of slim verbruiken. Indien nodig bestaat het initiatief uit een divers kernteam dat vanuit verschillende rollen elkaar aanvult wat betreft kwaliteiten en capaciteiten, maar ook zo goed als mogelijk de deelnemers vertegenwoordigt. Deze initiatieven staan open voor anderen uit de lokale omgeving om mee te doen, mee te beslissen en mee te profiteren

In de praktijk blijkt, ondanks een potentieel sluitende business case, dat het realiserend vermogen van lokale energie-initiatieven vaak onvoldoende is om kostendekkend te zijn. Een gebrek aan beschikbare risicodragende middelen in combinatie met onvoldoende tijd en professionele ontwikkelcapaciteit is soms het knelpunt. Daarom richt de provincie de regeling op professionele ondersteuning bij de voorbereiding van projecten. Daarnaast blijkt dat initiatieven die projecten realiseren niet volledig kunnen bestaan uit vrijwilligers. Daarom is er ook subsidie beschikbaar voor de arbeid die de initiatiefnemers zelf verrichten tijdens de voorbereiding van projecten.

1.3 Europese staatssteunregelgeving

De provincie toetst subsidieaanvragen aan de Europese staatssteunregelgeving. Staatssteun omvat, kort gezegd, niet-marktconforme voordelen van de overheid aan bepaalde ondernemingen, waarmee het handelsverkeer ongunstig wordt beïnvloed. Als een aangevraagde subsidie leidt tot het verstrekken van onrechtmatige staatssteun dan kan de provincie deze weigeren.

Provinciale subsidies aan ondernemingen die voldoen aan de staatssteuncriteria moeten in beginsel ter goedkeuring worden aangemeld bij de Europese Commissie. De aanmeldingsplicht kent echter een aantal uitzonderingen. Zo biedt de zogenaamde Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) voor bepaalde categorieën steun de mogelijkheid deze onder voorwaarden direct te verlenen. Hierover dient de Europese Commissie via een kennisgeving door de provincie te worden geïnformeerd.

Daarnaast levert subsidie die onder de zogenaamde de-minimisverordening valt geen staatssteun op. Deze verordening is van toepassing op subsidies waarbij het bruto steunbedrag, ongeacht vorm en doel en vóór aftrek van de directe belastingen, voor een onderneming over een periode van drie belastingjaren het plafond van € 200.000,- niet overschrijdt. In voorkomend geval dient de subsidieontvanger een de-minimisverklaring te ondertekenen, waarmee wordt aangetoond dat het plafond niet wordt overschreden.

II. Artikelsgewijs

Artikel 1.3 Weigeringsgronden

Het is niet mogelijk om voor dezelfde subsidiabele activiteit subsidie aan te vragen als deze al op grond van een andere provinciale subsidieregeling is gesubsidieerd.

Artikel 1.5 Subsidiabele kosten

Onderdeel a kosten voor het ontwikkelen van een projectplan

Een projectplan is een document waarin wordt beschreven wat het doel van het project is, hoe het beoogde eindresultaat wordt behaald, welke acties hiervoor moeten worden ondernomen en de kosten, in uren én geld, die hierbij komen kijken.

Onderdeel c kosten voor het maken van een communicatieplan en het inzetten van communicatiemiddelen

In een communicatieplan staat beschreven hoe het initiatief of de trekkers van het project de bekendheid van hun project willen vergroten, wie de doelgroep is, welk doel ze voor ogen hebben en welke boodschap ze over willen brengen, en welke communicatiemiddelen ze hiervoor beogen. In het plan wordt hierbij aandacht besteed aan zowel fysieke als niet-tastbare middelen, zoals flyers, posters en informatieboekjes, maar ook online kanalen, mond-op-mond reclame, spreekuren, sociale media of een andere vorm van beeld- of geluidsmateriaal.

Onderdeel d kosten voor het organiseren van bewonersbijeenkomsten

Een bewonersbijeenkomst is een bijeenkomst waar alle bewoners welkom zijn die wonen in het doelgebied van het initiatief. Tijdens de bijeenkomst worden de bewoners ingelicht over het initiatief of project en kunnen zij de vragen stellen die dit bij hen oproept en hun wensen delen. Het doel is om zo de bewoners in te lichten over het bestaan en/of ontstaan van het project of initiatief en daarover met hen in gesprek te gaan of anderszins te betrekken. Op deze manier wordt het bereik van het initiatief vergroot en worden mogelijk nieuwe participanten bereikt.

Onderdeel e kosten voor het inrichten van de administratie voor leden en projectactiviteiten

Hieronder wordt het inrichten van de ledenadministratie en projectactiviteiten verstaan, zoals voor de deelnemers van een collectief zonnedak, de leden van een warmte coöperatie of de bezoeken van de energiecoaches of -klusser. Voor een lokaal energie-initiatief kan er behoorlijk wat tijd gaan zitten in het bijhouden van de administratie en hier komen vaak kosten bij kijken. Inmiddels is er een aantal administratiesystemen dat kan ondersteunen bij project- en ledenadministratie.

Eigen apparaatskosten

Apparaatskosten zijn uren die door de initiatiefnemers of eigen projectmedewerkers worden besteed aan een project, zoals administratie en overleggen met externen en partners. Bestuurlijke uren, zoals het voorbereiden en bijwonen van bestuursvergaderingen of bijeenkomsten met leden zijn niet subsidiabel.

Artikel 1.6 Niet-subsidiabele kosten

Leges, ook wel retributies genoemd, zijn betalingen aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de overheid voor het gebruik van hun diensten of producten.

De subsidie kan niet worden gebruikt voor investeringen in fysieke producten, zoals zonnepanelen of opslagsystemen. Hiervoor zijn andere regelingen beschikbaar of wordt een private bijdrage verwacht.

Uitzondering is artikel 5.5, tweede lid, op grond waarvan voor energiebesparende maatregelen maximaal 20% van de subsidiabele kosten voor subsidie in aanmerking komt.

Artikel 1.7 Verplichtingen van de subsidieontvanger

Het eerste lid is bedoeld om ervoor te zorgen dat het project binnen een korte tijd na de subsidieverlening start.

Het tweede lid is bedoeld om een maximale einddatum van de subsidiabele activiteiten te verplichten, namelijk binnen drie jaar na dagtekening van de subsidieverleningsbeschikking.

Het derde lid is bedoeld om ervoor te zorgen dat de kennis en ervaring, die via het project wordt opgedaan, terecht komt bij lokale energie-initiatieven die de kennis en ervaring kunnen gebruiken voor andere projecten. De kennis en ervaring kan worden gedeeld met de contactpersonen van de provincie Zuid-Holland en de gemeente, door het delen van de eindresultaten of via een gesprek.

Energie Samen Zuid-Holland is het projectbureau voor energiecoöperaties en lokale energie-initiatieven in Zuid-Holland, die ondersteuning, kennisdeling en belangenbehartiging biedt. Samen met Energie Samen Zuid-Holland kan bepaald worden hoe de kennis en ervaring gedeeld wordt met andere lokale energie-initiatieven, door naar het algemene adres van ESZH te mailen. (info@energiesamenzuidholland.nl).

Artikel 1.9 Bevoorschotting en betaling

Dit artikel regelt de betaling van de subsidie en het vooruitlopend daarop geven van een voorschot.

Artikel 2.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

Een collectief zon-op-dak-project is een project waarbij een zonnedak wordt gerealiseerd waaraan mensen deel kunnen nemen die geen zonnepanelen op hun eigen dak kunnen of willen leggen.

Subsidie wordt verstrekt voor de voorbereidingsfase, waarbij alle kosten uit artikel 1.5 in aanmerking komen. De voorbereidingsfase behelst de periode van de projectvoorbereiding en alle bijbehorende zaken die geregeld moeten worden voordat het project geïnstalleerd en daarmee gerealiseerd wordt. Voor de realisatiefase is het alleen mogelijk om subsidie te ontvangen voor de projectbegeleiding. Met de realisatiefase wordt bedoeld op de fase na financiële sluiting en tijdens de realisatie van het zonnedak tot en met de oplevering ervan. Daarna begint de exploitatiefase.

Artikel 2.2 Subsidievereisten en artikel 2.4 Aanvraagvereisten

Minimaal 15 kWp

Onderdeel a eist dat het te realiseren zonnedak minstens 15 kWp bedraagt, wat overeenkomt met de SCE-regeling.

Intentieverklaring

De eigenaar heeft de intentie om het desbetreffende dak beschikbaar te stellen. Dit moet worden aangetoond middels een intentieverklaring van de dakeigenaar.

SCE-regeling

De SCE is een exploitatiesubsidie wat betekent dat de subsidie wordt uitgekeerd in de vorm van een bedrag per geproduceerde kWh. Wanneer de aanvraag is ingediend voor een nieuw dak en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een voorlopige bevestiging heeft gestuurd voor de aanvraag, kan subsidie bij de provincie worden aangevraagd.

Inclusiviteit

In onderdeel d is bepaald dat er aandacht moet zijn voor inclusiviteit in het project. Nadere toelichting hierover is te vinden in het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 2.3 Subsidiehoogte

De subsidie bedraagt maximaal € 10.000, --. Uit oogpunt van proportionaliteit van de administratieve lasten voor zowel aanvragers als de provincie blijven subsidies lager dan € 2.500, -- buiten toepassing.

Artikel 3.2 Subsidievereisten

Draagvlak laat zien in welke mate er steun is voor een initiatief. Dit kan aangetoond worden op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het verzamelen van handtekeningen, het organiseren van een bewonersbijeenkomst, of door de mening en het enthousiasme van bewoners op te halen via een enquête of door hen te spreken.

In onderdeel b is bepaald dat er aandacht moet zijn voor inclusiviteit in het project. Nadere toelichting hierover is te vinden in het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 3.3 Subsidiehoogte

De subsidie bedraagt maximaal € 5.000, --. Uit oogpunt van proportionaliteit van de administratieve lasten voor zowel aanvragers als de provincie blijven subsidies lager dan € 2.500, -- buiten toepassing.

Artikel 3.4 Aanvraagvereisten

Onderdeel a regionale warmte- of besparingsontwikkelingen

Met onderdeel a worden warmte of besparingsontwikkelingen bedoeld die door de regio of provincie zijn ingezet, via beleid, een regeling of projecten, die van invloed kunnen zijn op het lokale niveau. Een regionale warmteleiding waar warmte op uitgewisseld wordt, kan bijvoorbeeld relevant zijn voor een lokale warmteleiding voor de piekvoorziening of bij overschotten op de lokale warmtebron. Door met de betreffende gemeente en de provincie Zuid-Holland in gesprek te gaan, kan een aanvrager erachter komen welke regionale warmte of besparingsontwikkelingen er relevant zijn voor het lokale energie-initiatief.

Onderdeel b inlichten gemeente

In onderdeel b is bepaald dat de gemeente wordt ingelicht over het project. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente op de hoogte moet zijn van het bestaan van het project met als doel om een potentiële samenwerking op de middel- en lange termijn te waarborgen en de relatie te stimuleren.

Artikel 3.5 Subsidiabele kosten en artikel 3.6 Prestatieverantwoording

Startdocument

Een startdocument beschrijft wat het lokale energie-initiatief wil bereiken met een warmte- of besparingsinitiatief en welke acties worden ondernomen in de initiatiefase.

Voor meer informatie over een startdocument, kijk op:

<https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/214/voorbereiding--mijlpaal-a-startdocument-buurtorganisatie>

Artikel 4.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

De initiatiefase is de beginfase waar ieder initiatief doorheen gaat. In deze fase vindt de meeste vorming en de zoektocht naar het hoe, wat en waarom plaats. De fase vraagt tijd en zorgt voor een leercurve bij de initiatiefnemers. Wanneer er voldoende aandacht en tijd is voor de initiatiefase, neemt de slagingskans van projecten toe.

Artikel 4.2 Subsidievereisten

Onderdeel a draagvlak

Draagvlak laat zien in welke mate er steun is voor een project of initiatief. Dit kan aangetoond worden op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het verzamelen van handtekeningen, het organiseren van een bewonersbijeenkomst, of door de mening en het enthousiasme van bewoners op te halen via een enquête of door hen te spreken. Daarnaast kan er samenwerking worden gezocht met een entiteit met lokale binding, zoals een buurtstichting of wijkvereniging.

Onderdeel b ten minste twee andere deelnemende partijen

Een van de subsidievereisten is dat er ten minste twee andere partijen participeren in het project waar subsidie voor wordt aangevraagd. De gemeente is één van de deelnemende partijen, omdat de slagingskans toeneemt als de gemeente betrokken is. Dit kan zijn in de vorm van uren, middelen, het beschikbaar stellen van een ruimte voor bijeenkomsten en vergaderingen of door een financiële bijdrage. De andere deelnemer is een privaatrechtelijke partij. Bij lokale warmte-initiatieven is het aannemelijk dat dit bijvoorbeeld de netbeheerder is of een bronbeheerder. Mogelijk zijn er nog andere stakeholders in de omgeving die essentieel zijn voor het slagen van het lokale duurzame warmte project.

Onderdeel c Inclusiviteit

In onderdeel d is bepaald dat er aandacht moet zijn inclusiviteit in het project. Nadere toelichting hierover is te vinden in het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 4.3 Subsidiehoogte

De subsidie bedraagt maximaal € 35.000, --. Uit oogpunt van proportionaliteit van de administratieve lasten voor zowel aanvragers als de provincie blijven subsidies lager dan € 2.500, -- buiten toepassing.

Artikel 4.4 Aanvraagvereisten

Onderdeel a regionale warmteontwikkelingen

Regionale warmteontwikkelingen zijn de ontwikkelingen die in de regio van het potentiële warmte-initiatief plaatsvinden op het gebied van warmte. Dit kan bijvoorbeeld een ander initiatief in de buurt of de plannen van de gemeente voor de desbetreffende regio zijn. Door deze mee te nemen bij het opstellen van het projectplan wordt voorkomen dat het projectplan in gaat tegen of botst met de regionale warmteontwikkelingen die er al zijn. Door met de gemeente en provincie Zuid-Holland in gesprek te gaan, kan een aanvrager erachter komen welke regionale warmte of besparingsontwikkelingen er relevant zijn voor het lokale energie-initiatief.

Onderdeel b inlichten gemeente

In onderdeel b is bepaald dat de gemeente wordt ingelicht over het project. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente op de hoogte moet zijn van het bestaan van het project met als doel om een potentiële samenwerking op de middel- en lange termijn te waarborgen en de relatie te stimuleren.

Onderdeel d startdocument

Een startdocument beschrijft wat er bereikt gaat worden met een warmte- of besparingsinitiatief en welke acties worden ondernomen in de initiatiefase om samen met de buurt tot een buurtenergieplan te komen. Voor meer informatie over een startdocument, kijk op:

<https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/214/voorbereiding--mijlpaal-a-startdocument-buurtorganisatie>

Artikel 4.5 Subsidiabele kosten

Onderdeel a kosten voor het opstellen van een buurtenergieplan

De initiatiefase wordt eventueel afgesloten met een buurtenergieplan van en voor de buurt waarin alles wat er is geleerd, verzameld, afgesproken en besloten bij elkaar is gebracht. In het buurtenergieplan komt de opgedane kennis over bewoners, techniek en organisatieontwikkeling samen. Dit document geeft de focus en richtlijn voor het warmteproject. Daarnaast wordt dit document gebruikt voor het vragen van instemming van bewoners en de betreffende gemeente. Voor meer informatie zie:

<https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/249/planvorming--mijlpaal-c-buurtenergieplan/258/buurtenergieplan>

Artikel 5.1 Subsidiabele activiteiten en prestaties

Energiebesparing

Energiebesparing is vanwege de energietransitie, maar vooral door de gestegen energieprijzen en de energiecrisis belangrijk. Energiearmoede, het niet kunnen beschikken over de middelen om energie te gebruiken of hier een groot deel van het inkomen aan kwijt te zijn, is een structureel probleem. De provincie Zuid-Holland werkt er samen met gemeenten, lokale energie-initiatieven, TNO en het Rijk aan om energiearmoede te doen verdwijnen.

Gebouwgebonden en gedragsmaatregelen

Gebouwgebonden maatregelen zijn maatregelen die te maken hebben met het gebouw waarin gewerkt of gewoond wordt. De middelen zijn daarbij bedoeld voor het besparen van energie, zoals het plaatsen van tochtstrips of installeren van Ledlampen. Gedragsmaatregelen duiden op de aanpassing van het gedrag van bewoners om zo energie te besparen. Denk hierbij aan het lager zetten van de thermostaat of het licht uitzetten in ruimtes waar niemand is.

Artikel 5.2 Subsidievereisten

Onderdeel a energiearmoede

De wijk waar het initiatief zich in eerste instantie op richt heeft te maken met lage inkomens, tot 130 procent van het sociaal minimum, en een woning met een lage energetische kwaliteit, dus een voorlopige of definitieve energielabel D, E F of G, zoals opgenomen op de kaart in de bijlage bij deze regeling. Daarbij dient de score van de wijk minimaal 11% te zijn op de indicator lage inkomens en een woning met een lage energetische kwaliteit.

Onderdeel b draagvlak

Draagvlak laat zien in welke mate er steun is voor een project of initiatief. Dit kan aangetoond worden op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het verzamelen van handtekeningen, het organiseren van een bewonersbijeenkomst, of door de mening en het enthousiasme van bewoners op te halen via een enquête of door hen te spreken. Daarnaast kan er samenwerking worden gezocht met een entiteit met lokale binding, zoals een buurtstichting of wijkvereniging.

Onderdeel e inclusiviteit

In onderdeel e is bepaald dat er aandacht moet zijn voor inclusiviteit in het project. Nadere toelichting hierover is te vinden in het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 5.3 Subsidiehoogte

De subsidie bedraagt maximaal € 35.000, --. Uit oogpunt van proportionaliteit van de administratieve lasten voor zowel aanvragers als de provincie blijven subsidies lager dan € 2.500, -- buiten toepassing.

Artikel 5.4 Aanvraagvereisten

Onderdeel a inlichten gemeente

In onderdeel a is bepaald dat de gemeente wordt ingelicht over het project. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente op de hoogte moet zijn van het bestaan van het project met als doel om een potentiële samenwerking op korte- en lange termijn te waarborgen en de relatie te stimuleren.

Onderdeel b lange termijn van het lokale initiatief

Er dient aandacht te zijn voor de lange termijn in het projectplan. Hierbij kunnen vragen beantwoord worden als: hoe ziet het initiatief er over 5 jaar uit? Of: waar denken de initiatiefnemers dan te staan en wat willen ze bereiken? Het is belangrijk om een idee te hebben waar een initiatief naar toe gaat en wat er met de betrokkenen, zoals bijvoorbeeld de energiecoaches en klussers, gebeurt.

Artikel 5.5 Subsiidabele kosten

Eerste lid, onder a, kosten voor coördinatie en begeleiding van energiecoaches- en klussers

Energiecoaches gaan bij mensen thuis langs of zijn beschikbaar op een centrale locatie of evenement om bewoners te informeren over energiebesparing en mogelijke maatregelen. Energieklussers gaan bij mensen thuis langs om kleine energiebesparende maatregelen uit te voeren en met bewoners in gesprek te gaan over energiebesparend gedrag.

Eerste lid, onder b, kosten voor gemeenschapsvorming

In de buurt of wijk verbindingen zoeken met de bestaande netwerken, om een gemeenschap te vormen rond de energietransitie. Er wordt gezocht naar gemeenschappelijke interesses en belangen tussen organisaties, personen en netwerken om ze met elkaar te laten samenwerken en op die manier het bereik van het project of initiatief te vergroten;

Tweede lid kosten voor energiebesparende maatregelen

Via de gemeente en het Rijk zijn er voldoende mogelijkheden om aan energiebespaarboxen of anderszins energiebesparende maatregelen te komen. Van de totale aangevraagde subsidie mag daarom maximaal 20% besteed worden aan de aanschaf van energiebesparende maatregelen. Op deze manier wordt voorkomen dat initiatieven vanwege de afwezigheid van fysieke materialen niet aan de slag kunnen gaan.

Artikel 6.1 Subsiidabele activiteiten en prestaties

Een lokaal energiesysteem is een systeem dat lokaal energie opwekt, opslaat en uitwisselt via een lokaal energienet. Daarbij wordt niet of in mindere mate gebruik gemaakt van het centrale energienetwerk. Dit kan door lokaal energie op te slaan of flexibiliteitsoplossingen toe te passen, zoals batterijen, warmtebuffers of elektrische auto's. Daarnaast is er arbeid nodig om deze onderdelen uit te voeren, welke ook lokaal kan worden georganiseerd, bijvoorbeeld via een wijkbedrijf.

Artikel 6.2 Subsidievereisten

Onderdeel a betrekken van bewoners

De middelen zijn beschikbaar gesteld om bewoners bij de energietransitie te betrekken en het draagvlak voor de energietransitie te vergroten. De projecten die worden uitgevoerd of het resultaat zijn van een samenwerking hebben daarom altijd als doel om bewoners te betrekken en waar mogelijk eigenaarschap te geven over de lokale energietransitie.

Onderdeel b draagvlak

Draagvlak die er is laat zien in welke mate er steun is voor een project of initiatief. Dit kan aangetoond worden op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het verzamelen van handtekeningen, het organiseren van een bewonersbijeenkomst, of door de mening en het enthousiasme van bewoners op te halen via een enquête of door hen te spreken. Daarnaast kan er samenwerking worden gezocht met een entiteit met lokale binding, zoals een buurtstichting of wijkvereniging.

Onderdeel c ten minste twee andere deelnemende partijen

Een van de subsidievereisten is dat er ten minste twee andere partijen, zoals een netbeheerder of een bronbeheerder, participeren in het project waar subsidie voor wordt aangevraagd. Dit kan zijn in de vorm van uren, middelen, het beschikbaar stellen van een ruimte voor bijeenkomsten en vergaderingen of door een financiële bijdrage.

Onderdeel d opslag en flexibiliteitsoplossingen

Via opslagoplossingen wordt duurzame energie vastgehouden om deze op een later moment te gebruiken. Flexibiliteitsoplossingen zorgen ervoor dat energie slim wordt uitgewisseld, waardoor het energienetwerk niet of minimaal gebruikt hoeft te worden of kan worden ontzien van overspanning.

Wanneer de gebruikte oplossingen vragen om een fysieke installatie, zoals een batterij of buffervat, dan dient het product technisch en commercieel gereed te zijn en het gehele ontwikkelingsproces te zijn afgerond. Hierbij is er ook voldaan aan de benodigde veiligheidseisen om deze technieken toe te passen in de gebouwde omgeving.

Onderdeel e inclusiviteit

In onderdeel d is bepaald dat er aandacht is voor inclusiviteit in het project. Nadere toelichting hierover is te vinden in het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 6.3 Subsidiehoogte

De subsidie bedraagt maximaal € 40.000, --. Uit oogpunt van proportionaliteit van de administratieve lasten voor zowel aanvragers als de provincie blijven subsidies lager dan € 2.500, -- buiten toepassing.

Artikel 6.4 Aanvraagvereisten

Onderdeel b inlichten gemeente

Een van de aanvraagvereisten is dat de gemeente wordt ingelicht over het project. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente op de hoogte moet zijn van het bestaan van het project met als doel om een potentiële samenwerking op de middel- en lange termijn te waarborgen en de relatie te stimuleren.

Artikel 6.5 Subsidiabele kosten

Onderdeel a kosten voor het inrichten van een digitale structuur voor het lokale energiesysteem

Voor een lokaal energiesysteem, waarbij energie wordt opgeslagen en uitgewisseld, is een digitale structuur, zoals een applicatie, website of softwareprogramma, nodig die bijhoudt wanneer de energie wordt opgewekt, opgeslagen en uitgewisseld en naar wie. Het inrichten van die digitale structuur is faciliterend aan het samenwerken tussen en het betrekken van bewoners bij het lokale energie-initiatief. Het is belangrijk om zorgvuldig om te gaan met die informatie en rekening te houden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Onderdeel b kosten voor evalueren, meten en monitoren van het lokale energiesysteem

Bij voorbereiden op en het realiseren van een lokaal energiesysteem, waarbij opslag- of flexibiliteitsoplossingen worden toegepast, komt informatie en data vrij. Deze informatie kan bijvoorbeeld gaan over het energieverbruik, de betrokkenheid van de deelnemers of het verbruikspatroon van de deelnemers. Het is belangrijk om zorgvuldig om te gaan met die informatie en rekening te houden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De middelen zijn bedoeld om de data die vrijkomt te meten en te monitoren, zodat het lokale energiesysteem beter kan functioneren en opwek, opslag en verbruik beter op elkaar gaan aansluiten. Hier leert het lokale energie-initiatief en haar deelnemers van, maar ook andere initiatieven, overheden en organisatie kunnen van deze projecten leren voor de energietransitie.

Onderdeel c het organiseren van de samenwerking die nodig is voor een lokaal energiesysteem

Voor het organiseren van een lokaal energiesysteem zijn meerdere partijen, naast de bewoner, nodig om het te laten slagen. Partijen die eventueel bijdragen aan het lokaal energiesysteem zijn een netbeheerder, bronbeheerder, gemeente, hogeschool of universiteit of een lokaal wijkbedrijf die de arbeid levert voor de aanleg en het onderhoud van het lokale energiesysteem. Het organiseren van die samenwerking met een beschrijving van ieders rol en de onderlinge verhouding vergt tijd en inzet en kan bijvoorbeeld resulteren in een samenwerkingsovereenkomst.

Ziet u een fout in deze regeling?

Bent u van mening dat de inhoud niet juist is? Neem dan contact op met de organisatie die de regelgeving heeft gepubliceerd. Deze organisatie is namelijk zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de regelgeving. De naam van de organisatie ziet u bovenaan de regelgeving. De contactgegevens van de organisatie kunt u hier opzoeken: organisaties.overheid.nl.

Werkt de website of een link niet goed? Stuur dan een e-mail naar regelgeving@overheid.nl